

4/4/1985

Anar a portar

Que el verb *entregar* no hagi estat encara admès, malgrat comptat amb bons defensors, per la normativa vigent (no és al Fabra ni tampoc al Diccionari de la Gran Enciclopèdia), no ha de comportar pas que qui la vulgui observar hagi de recórrer sistemàticament a *lliurar* —això és, en tots els casos en què en castellà dirien “entregar” o en tots aquells en què en francès dirien “livrer”. És sovint en traduccions d'aquestes llengües en què podem observar aquest ús abusiu del verb *lliurar* i dels seus derivats, *lliurador* i *lliurament*, perfectament adaptat, per tant, al de la llengua original, i que constitueix, doncs, un oblit d'altres recursos propis, en suma, de les maneres de dir que, en molts casos, són les més naturals i espontànies. És ben sabut que la subjecció a una llengua dominant consisteix no solament en l'ús dels mots imposats per aquesta llengua, sinó també en l'adopció d'un mot únic, sempre el mateix, com a equivalent exacte de cada un dels mots d'aquesta altra llengua.

És bo de recordar, per consegüent, que el verb *donar*, que té un camp de significació molt extens, pot convenir en alguns d'aquests casos en què es diu *lliurar* per no dir *entregar*, en frases com *Ho vaig donar a l'ordenança* o *Dóna aquest document a la secretària*, en què *donar* no significa pas “regalar” sinó “fer a mans”. I no es tracta en aquest cas de cap recurs subtil que ens permet d'evitar alhora *entregar* i *lliurar*, sinó, creiem, de la manera més normal d'expressar aquestes idees. I, encara més, de recordar també l'ús del verb *portar*, sovint integrat en la perífrasi *anar a portar*, per a designar l'acció de distribuir diàriament, o amb una altra periodicitat, la feina feta, els articles de consum encomanats, etc.: *Han vingut a portar la llet. Cadu mati em porten el diari. Em convindria que m'ho portéssiu a casa.* En la seva narració *El vailet del pa*, Narcís Oller descriu el personatge que li dóna títol amb la frase, pronunciada per un altre personatge (és a dir, en un diàleg), *El noi que porta el pa cada mati.* Qui sap si a algú li semblaria que *portar* no té exactament la mateixa significació que *lliurar*, que vol dir, més específicament, “fer a mans”, mentre que *portar* pot significar només “transportar amb si mateix”, i per això potser tindria escrúpols a traduir “livrer” per *portar*. Però, com hem dit, el que importa, en cada cas, és saber trobar la manera més espontània i natural de dir una cosa.

Albert Jané